

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 juin 2013

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 16 mars 1968
relative à la police de la circulation routière
en ce qui concerne la durée de la déchéance
subsidaire du droit de conduire**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INFRASTRUCTURE, DES COMMUNICATIONS
ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES
PAR
MME **Isabelle EMMERY**

SOMMAIRE

Page

I. Procédure	3
II. Exposé introductif de l'auteur principal	4
III. Audition.....	4
II. Discussion	8
III. Votes.....	8

Document précédent:

Doc 53 **1777/ (2010/2011):**

001: Proposition de loi de M. Van den Bergh et consorts.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 juni 2013

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
16 maart 1968 betreffende de politie over
het wegverkeer wat betreft de termijn bij een
vervangend verval van het recht tot sturen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE INFRASTRUCTUUR, HET VERKEER
EN DE OVERHEIDSBEDRIJVEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Isabelle EMMERY**

INHOUD

Blz.

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting door de hoofdindieners....	4
III. Hoorzitting	4
IV. Bespreking.....	8
V. Stemmingen	8

Voorgaand document:

Doc 53 **1777/ (2010/2011):**

001: Wetsvoorstel van de heer Van den Bergh c.s.

6267

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Sabien Battheu

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Minneke De Ridder, Miranda Van Eetvelde, Steven Vandeput, Bert Wollants
PS	Isabelle Emmerly, André Frédéric, Karine Lalieux, Linda Musin
CD&V	Roel Deseyn, Jef Van den Bergh
MR	Valérie De Bue, Luc Gustin
sp.a	David Geerts
Ecolo-Groen	Ronny Balcaen
Open Vld	Sabien Lahaye-Battheu
VB	Tanguy Veys
cdH	Christophe Bastin

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Ingeborg De Meulemeester, Sophie De Wit, Peter Dedecker, Karel Uyttersprot, Ben Weyts
Philippe Blanchart, Colette Burgeon, Alain Mathot, Patrick Moriau
Gerald Kindermans, Bercy Slegers, Liesbeth Van der Auwera
David Clarinval, Olivier Destrebecq, Jacqueline Galant
Meryame Kitir, Karin Temmerman
Thérèse Snoy et d'Oppuers, Stefaan Van Hecke
Herman De Croo, Ine Somers
Annick Ponthier, Bruno Valkeniers
Josy Arens, Christian Brotcome

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
FDF	:	<i>Fédéralistes Démocrates Francophones</i>
LDD	:	<i>Lijst Dedecker</i>
MLD	:	<i>Mouvement pour la Liberté et la Démocratie</i>
INDEP-ONAFH	:	<i>Indépendant-Onafhankelijk</i>

Abréviations dans la numérotation des publications:	Afkortingen bij de nummering van de publicaties:
DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n ^o de base et du n ^o consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Séance plénière	PLEN: Plenum
COM: Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel : publications@lachambre.be	Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi lors de ses réunions du 6 mars et 28 mai 2013.

I. — PROCÉDURE

Le 11 décembre 2012, la commission a décidé d'organiser une audition commune concernant plusieurs propositions de loi en matière de roulage. Cette audition commune a eu lieu le 6 mars 2013.

Les propositions de loi concernées sont les suivantes:

— proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les délais de prescription des infractions de roulage, la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968 (DOC 53 0440/001);

— proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la durée de la déchéance subsidiaire du droit de conduire (DOC 53 1777/001);

— proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en vue de classer comme infraction du deuxième degré les comportements en matière d'immatriculation permettant de se soustraire aux poursuites (DOC 53 1792/001);

— proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne l'extension du champ d'application du retrait immédiat du permis de conduire (DOC 53 2053/001 et 002);

— proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la durée d'une déchéance du droit de conduire un véhicule à moteur (DOC 53 2245/001).

Ont été entendus dans le cadre de cette audition:

- M. Luc Van Ausloos, avocat général (Mons);
- M. Paul Kenis, avocat général (Gand);
- M. Luc Brewaeys, juge de police (Vilvorde);
- Mme Kristine Hänsch, juge de police (Bruxelles).

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 6 maart en 28 mei 2013.

I. — PROCEDURE

Op 11 december 2012 heeft de commissie beslist een gemeenschappelijke hoorzitting te houden over verscheidene wetsvoorstellen inzake het wegverkeer. Die gemeenschappelijke hoorzitting heeft plaatsgehad op 6 maart 2013.

De betrokken wetsvoorstellen zijn de volgende:

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wat de termijnen voor verjaring van verkeersmisdrijven betreft (DOC 53 0440/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat betreft de termijn bij een vervangend verval van het recht tot sturen (DOC 53 1777/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer om gedragingen inzake de inschrijving waardoor men zich aan vervolging kan onttrekken in te delen als overtreding van de tweede graad (DOC 53 1792/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs betreft (DOC 53 2053/001 en 002);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wat betreft de duur van een verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig (DOC 53 2245/001).

Tijdens die hoorzitting werden de volgende personen gehoord:

- de heer Luc Van Ausloos, advocaat-generaal (Bergen);
- de heer Paul Kenis, advocaat-generaal (Gent);
- de heer Luc Brewaeys, politierechter (Vilvorde);
- mevrouw Kristine Hänsch, politierechter (Brussel).

Les propositions de loi ont ensuite été disjointes pour leur examen ultérieur. L'extrait de cette audition concernant la proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la durée de la déchéance subsidiaire du droit de conduire (DOC 53 1777/001) est repris dans ce rapport.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR PRINCIPAL

M. Jef Van den Bergh (CD&V), auteur principal de la proposition de loi, précise que l'article 69bis de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière prévoit qu'une amende peut être remplacée par une déchéance du droit de conduire un véhicule à moteur dont la durée n'excédera pas un mois et ne pourra être inférieure à huit jours. La durée maximale d'un mois de la déchéance subsidiaire du droit de conduire est relativement courte. La proposition de loi vise donc à porter cette durée maximale de la déchéance subsidiaire du droit de conduire d'un mois à un an. M. Van den Bergh précise que le juge tiendra compte, en pratique, de la situation financière du condamné et la proposition de loi n'est donc certainement pas dirigée vers les personnes qui ne peuvent pas payer l'amende. L'augmentation de la durée maximale de la déchéance subsidiaire du droit de conduire constituerait donc un moyen de pression dont le juge disposerait pour les mauvais payeurs.

III. — AUDITION

A. Exposés

M. Paul Kenis, avocat général, considère qu'il s'agit d'une très bonne proposition, qui court en parallèle avec un avant-projet de loi du secrétaire d'État à la Mobilité. Les auteurs de cette proposition sont donc sur la même longueur d'ondes que le gouvernement. Cette proposition est tout à fait logique et très utile.

Mme Kristine Hänsch, juge de police, est elle aussi d'avis qu'il est important de modifier la situation actuelle, ce que fait cette proposition de loi. Cette proposition a de grandes chances d'être un succès étant donné la bonne collaboration entre les parquets de police et les receveurs des amendes de sorte que l'information concernant les mauvais payeurs est connue.

M. Luc Brewaeys, juge de police, salue lui aussi cette proposition et rappelle que de plus en plus de personnes ont des difficultés de payer leurs amendes. Il est donc grand temps que la déchéance subsidiaire du droit de

De wetsvoorstellen werden vervolgens van elkaar afgesplitst en afzonderlijk behandeld. Het uittreksel van die hoorzitting betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat betreft de termijn bij een vervangend verval van het recht tot sturen (DOC 53 1777/001) is in dit verslag opgenomen.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE HOOFDINDIENER

De heer Jef Van den Bergh (CD&V), hoofdindieners van het wetsvoorstel, verduidelijkt dat artikel 69bis van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer bepaalt dat een geldboete kan worden vervangen door een verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig, waarvan de duur niet langer dan een maand en niet korter dan acht dagen zal zijn. Aangezien de maximumtermijn van één maand inzake het vervangende verval van het recht tot sturen vrij kort is, beoogt het wetsvoorstel die maximumtermijn van één maand op te trekken tot één jaar. De spreker voegt eraan toe dat de rechter in de praktijk rekening zal houden met de financiële situatie van de veroordeelde en het wetsvoorstel dus zeker niet specifiek gericht is tegen burgers die de boete niet kunnen betalen. De verhoging van de maximumtermijn inzake het vervangende verval van het recht tot sturen is dus bedoeld om de rechter een pressiemiddel aan te reiken om wanbetalers aan te zetten tot betaling.

III. — HOORZITTING

A. Uiteenzettingen

De heer Paul Kenis, advocaat-generaal, vindt dit een uitstekend wetsvoorstel. Het spoort met een voorontwerp van wet van de staatssecretaris voor Mobiliteit, wat erop wijst dat de indieners van dit wetsvoorstel op dezelfde golflengte zitten als de regering. Het gaat om een volkomen logisch en bijzonder zinvol wetsvoorstel.

Ook mevrouw Kristine Hänsch, politierechter, acht het belangrijk de bestaande situatie te wijzigen, en dat is precies wat dit wetsvoorstel beoogt te doen. Het heeft een aanzienlijke kans op welslagen: door de goede samenwerking tussen de politieparketten en de ontvanger der boeten verloopt de informatiedoorstroming over de wanbetalers naar behoren.

De heer Luc Brewaeys, politierechter, is eveneens ingenomen met dit wetsvoorstel. Hij wijst erop dat almaar meer mensen hun geldboeten moeilijk kunnen betalen. Het is dus hoog tijd dat het vervangende verval van het

conduire soit proportionnée à la peine principale. Une proposition avait été faite par ses collègues de prévoir des gradations, mais cela risquerait de rendre la législation trop complexe.

B. Questions et remarques des membres

Mme Sabien Lahaye-Battheu, présidente, rappelle que le secrétaire d'État a annoncé vouloir mettre en place un retrait de permis dans les cas où l'amende reste impayée. Il existe actuellement la condamnation à une amende ou une peine d'emprisonnement subsidiaire, cette dernière n'étant jamais appliquée. L'article 69bis de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière suffit-il à cette modification, ou faudrait-il adopter une nouvelle législation? L'oratrice imagine que cela doit être frustrant pour les juges de police de prononcer des peines qui ne seront de toute façon pas exécutées. Ne faudrait-il pas faire preuve d'inventivité et de créativité afin de résoudre ce genre de problèmes?

L'oratrice se demande par ailleurs pour quelles raisons le nombre de peines de travail prononcées par les juges de police est beaucoup moins élevé en Région flamande qu'en Région wallonne.

Mme Isabelle Emmery (PS) demande que les juges s'assurent de prononcer la peine la plus efficace en fonction du profil de la personne. Des peines alternatives existent, comme par exemple des stages de conduites. Il faut éviter que les personnes sans moyens ne soient encore plus pénalisées. De plus, le risque existe que ces personnes prennent quand-même leur véhicule malgré la déchéance du permis. Peut-on imaginer augmenter cet éventail de peines alternatives?

M. Ronny Balcaen (Ecolo-Groen) ajoute qu'il faut distinguer les personnes qui ne savent pas payer les amendes de celles qui ne veulent pas les payer. Il faut donc veiller à distinguer les peines en fonction des capacités financières des citoyens et faire attention aux effets pervers de cette proposition de loi.

Sur cette problématique, *M. Jef Van den Bergh (CD&V)* a le sentiment que les juges de paix font déjà cette différenciation en fonction des profils à l'heure actuelle et qu'ils tiennent compte de la situation socio-économique de la personne. Quelle est la vision des orateurs à ce sujet?

recht tot sturen even zwaar gaat wegen als de hoofdstraf. Collega's van de spreker hadden een voorstel gedaan om in gradaties te voorzien, maar een dergelijke regeling dreigde de wetgeving te ingewikkeld te maken.

B. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu, voorzitter, wijst erop dat de staatssecretaris heeft aangegeven te willen voorzien in de intrekking van het rijbewijs in de gevallen waarin de geldboete niet wordt betaald. In de huidige stand van de wetgeving kan men worden veroordeeld tot een geldboete of tot een vervangende gevangenisstraf, maar die laatstgenoemde straf wordt nooit toegepast. Volstaat artikel 69bis van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer om die wetswijziging door te voeren of moet daartoe een nieuwe wet worden aangenomen? Het lid kan zich indenken dat het voor de politierechters frustrerend moet zijn straffen op te leggen die hoe dan ook niet zullen worden uitgevoerd. Ware het niet beter enige inventiviteit en creativiteit aan de dag te leggen om soortgelijke knelpunten weg te werken?

Voorts vraagt de spreker zich af waarom de politierechters in het Vlaams Gewest veel minder werkstraffen opleggen dan die in het Waals Gewest.

Mevrouw Isabelle Emmery (PS) had graag gezien dat de rechters zich ervan vergewissen dat zij de betrokkene een straf opleggen die het best aansluit bij diens profiel. Er is voorzien in alternatieve straffen, zoals bijvoorbeeld een rijstage. Men moet voorkomen dat mensen zonder financiële middelen nog méér worden bestraft. Bovendien bestaat het risico dat die mensen toch aan het stuur plaatsnemen, ondanks het verval van het recht tot sturen. Is een verruiming van dat instrumentarium van alternatieve straffen denkbaar?

De heer Ronny Balcaen (Ecolo-Groen) voegt eraan toe dat men een onderscheid moet maken tussen de burgers die de geldboete niet kunnen betalen en zij die dat niet willen. Men moet er dus op toezien dat de straffen worden uitgesproken op grond van de financiële draagkracht van de burgers, waarbij men de kwalijke gevolgen van dit wetsvoorstel niet uit het oog mag verliezen.

Met betrekking tot dit vraagstuk heeft *de heer Jef Van den Bergh (CD&V)* het gevoel dat de vrederechters nu al differentiëren op grond van het profiel van de betrokkenen en dat zij rekening houden met hun sociaaleconomische situatie. Wat is de mening van de sprekers in dat verband?

Mme Karin Temmerman (sp.a) demande aux juges présents s'ils considèrent disposer de suffisamment de possibilités et de moyens pour faire cette différenciation.

C. Réponses et échange de vues

M. Paul Kenis, avocat général, indique que la presse a communiqué une mauvaise information concernant les intentions du secrétaire d'État. L'article 69bis permet déjà actuellement de prononcer une déchéance subsidiaire du permis de conduire en cas de non paiement de l'amende. Par ailleurs, une loi de réparation doit être adoptée prochainement au sujet de l'ordre de paiement. C'est dans ce cadre que la presse a indiqué que, si cet ordre de paiement n'est pas honoré dans les délais requis, la sanction serait une suspension subsidiaire du permis de conduire. Par ailleurs, le Conseil d'État s'est posé des questions en cas de déchéance subsidiaire du permis sans l'intervention d'un juge, ce qui est le cas lorsque une personne n'introduit pas de recours en cas d'ordre de paiement. C'est pour cette raison que le secrétaire d'État parle maintenant de suspension du permis de conduire et pas de déchéance, même si cela revient au même dans les faits.

La seule chose que cette proposition de loi permet est que la déchéance subsidiaire du droit de conduire passe de 8 jours à 1 mois à 8 jours à 1 an. Cela permet d'avoir une peine subsidiaire plus en rapport avec la peine d'amende qui peut aller jusqu'à 6 600 euros.

M. Luc Van Ausloos, avocat général, indique que des évaluations sont nécessaires dans le domaine des peines alternatives. Il y a un manque de structure qui rend l'organisation de peines alternatives parfois difficile. Concernant le type de mesures alternatives, il évoque la piste des jours-amendes, c'est-à-dire la conversion des amendes en des journées notamment de formation, sur laquelle des études ont été faites notamment en France. Selon l'orateur, on en revient cependant toujours au même problème: si on veut introduire de nouvelles mesures, il faut aussi des moyens pour les appliquer. Si on prend l'exemple de l'ordre de paiement, on se situe là entre le champ civil et le champ pénal. L'exécution de l'ordre de paiement est pourtant bien de la compétence du receveur des amendes, ce qui est donc une exécution civile. En cas de non exécution de l'ordre de paiement par la voie civile, la suspension du droit de conduire est une sorte d'hérésie: ce semblant d'inversion du contentieux pour en arriver à un simili de voie civile reviendrait comme

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) vraagt aan de aanwezige rechters of zij vinden dat zij over voldoende mogelijkheden en middelen beschikken om aan die differentiëring te doen.

C. Antwoorden en gedachtewisseling

Volgens de heer Paul Kenis, advocaat-generaal, heeft de pers verkeerde informatie verspreid in verband met de intenties van de staatssecretaris. Nu al kan op grond van artikel 69bis een vervangend verval van het recht tot sturen worden opgelegd bij niet-betaling van de geldboete. Overigens moet binnenkort een herstellwet worden aangenomen met betrekking tot het bevel tot betalen. In dat verband heeft de pers gemeld dat, ingeval het bevel tot betalen niet binnen de opgelegde termijnen zou worden voldaan, als straf zou worden voorzien in een vervangende opschorting van het rijbewijs. Overigens heeft de Raad van State bedenkingen geformuleerd bij het opleggen van een vervangend verval van het recht tot sturen buiten de rechter om; die situatie doet zich namelijk voor wanneer iemand geen beroep instelt na het ontvangen van het bevel tot betalen. Om die reden spreekt de staatssecretaris niet langer van het verval van het recht tot sturen, maar van de opschorting van het rijbewijs, al komt dat in de praktijk op hetzelfde neer.

Dit wetsvoorstel zorgt er alleen voor dat de termijn van het vervangend verval van het recht tot sturen wordt uitgebreid van 8 dagen tot 1 maand naar 8 dagen tot 1 jaar. Aldus is een strengere vervangende straf mogelijk ten opzichte van de geldboete, die kan oplopen tot 6 600 euro.

De heer Luc Van Ausloos, advocaat-generaal, geeft aan dat met betrekking tot de alternatieve straffen evaluaties noodzakelijk zijn. Door een gebrek aan structuur vallen alternatieve straffen soms moeilijk in de praktijk te brengen. Aangaande het soort alternatieve straffen oppert de spreker de mogelijkheid van het dagboetestelsel, waarbij de geldboeten worden omgezet in bijvoorbeeld opleidingsdagen en waarnaar meer bepaald in Frankrijk onderzoek is gedaan. Volgens de spreker rijst evenwel altijd dezelfde moeilijkheid: als men nieuwe maatregelen wil invoeren, moet men ook voorzien in de middelen om ze toe te passen. Met het bevel tot betalen bijvoorbeeld bevindt men zich op het raakvlak tussen het burgerlijke recht en het strafrecht. De uitvoering van het bevel tot betalen behoort nochtans wel degelijk tot de bevoegdheid van de ontvanger van de geldboete en valt dus onder het burgerlijk recht. Bij niet-uitvoering van het bevel tot betalen via de civielrechtelijke weg is de opschorting van het recht tot sturen een soort "ketterij": een dergelijke schijnbare omkering van het geschil, met

un boomerang avec la nécessité de gérer les suspensions du droit de conduire. Pour gérer ces suspensions du droit de conduire, il faudrait cependant travailler avec des banques de données en temps réel et des connexions informatiques entre les différentes institutions en vue d'appliquer cette suspension du droit de conduire qui est totalement inconnue dans notre droit de la circulation routière.

M. Luc Brewaeys, juge de police, est bien entendu d'accord avec la distinction à faire entre ceux qui ne peuvent pas et ceux qui ne veulent pas payer l'amende. C'est la mission du receveur d'exécuter le jugement, et celui-ci examinera l'opportunité d'appliquer la déchéance subsidiaire. L'article 69bis n'est cependant pas en rapport, actuellement, avec le montant des amendes qui peuvent être prononcées.

Les sanctions prononcées par les juges doivent être considérées avant tout comme un signal selon lequel la société ne peut tolérer tel comportement de conduite, et elles doivent ensuite avoir un effet dissuasif afin d'éviter que leur auteur ne réitère le comportement en question. Il existe déjà un arsenal de sanctions suffisant aujourd'hui. L'article 163 du code d'instruction criminelle prévoit que l'amende peut être inférieure au minimum légal si quelqu'un peut démontrer qu'il ne dispose pas de suffisamment de moyens financiers. De plus, on dispose du système des peines de travail ou des cours de sensibilisation à la conduite, qui sont beaucoup utilisés, en particulier pour les jeunes conducteurs. Concernant les peines de travail, l'orateur rappelle que l'intéressé doit donner son consentement explicite à ce type de peine alternative. Elles ne peuvent être imposées par le juge dans l'état actuel des législations belges et européennes. Il s'agit d'ailleurs d'un autre débat.

M. Paul Kenis, avocat général, rappelle que le but de la proposition est d'avoir un incitant assez fort pour faire en sorte que la personne paie l'amende. On constate en pratique que des amendes d'anciennes condamnations sont restées impayées. Les personnes qui demandent la réhabilitation, et qui ne pouvaient soi-disant pas payer leur amende, finissent pas payer l'amende lorsqu'on les y presse.

Mme Kristine Hänsch, juge de police, précise enfin que les juges tiennent compte de la situation financière de la personne lorsqu'ils prononcent la peine. Les juges disposent des 3 possibilités que sont le sursis, la suspension à la demande du prévenu et la peine de travail qui doit aussi être demandée. Elle insiste sur

uiterlijke civielrechtelijke kenmerken, zou als een boomerang terugkeren, aangezien alle opschortingen van het recht tot sturen ook zullen moeten worden beheerd. Voor het beheren en toepassen van de opschorting van het recht tot sturen, die in het Belgische verkeersrecht totaal onbekend is, zal evenwel moeten worden gewerkt met realtimegegevensbanken en netwerkverbindingen tussen de verschillende instellingen.

De heer Luc Brewaeys, politierechter, is het er uiteraard mee eens dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de personen die de geldboete niet kunnen betalen, en zij die haar niet willen betalen. Het is de taak van de ontvanger om het vonnis uit te voeren; hij zal er dan ook over oordelen of het wenselijk is het vervangend verval van het recht tot sturen toe te passen. Artikel 69bis houdt momenteel evenwel geen verband met het bedrag van de geldboeten die kunnen worden uitgesproken.

De door de rechters opgelegde straffen moeten in de eerste plaats worden gezien als een signaal dat de maatschappij dergelijk rijgedrag niet kan dulden, en moeten bovendien een ontradend effect hebben om te voorkomen dat daders recidiveren. Het bestaande arsenaal aan sancties volstaat ruimschoots. Artikel 163 van het Wetboek van strafvordering bepaalt dat de geldboete lager dan het wettelijke minimum kan zijn ingeval iemand kan aantonen niet over voldoende financiële middelen te beschikken. Bovendien zijn er de stelsels van de werkstraffen en de rijvaardigheidskursussen, waarop vaak een beroep wordt gedaan, in het bijzonder voor jonge bestuurders. In verband met de werkstraffen herinnert de spreker eraan dat de betrokken persoon uitdrukkelijk met een alternatieve straf moet instemmen. In de huidige stand van de Belgische en de Europese wet- en regelgeving kunnen werkstraffen niet eenzijdig door de rechter worden opgelegd. Dat is overigens een ander debat.

De heer Paul Kenis, advocaat-generaal, herinnert eraan dat dit wetsvoorstel ertoe strekt over een voldoende krachtige stimulans te beschikken om de overtreder de geldboete te doen betalen. In de praktijk blijkt dat geldboeten van vroegere veroordelingen vaak niet zijn betaald. Overtreders die om herstel in eer en rechten verzoeken en die zogezegd niet in staat waren hun geldboete te betalen, blijken die geldboete uiteindelijk toch te betalen wanneer ze daartoe worden aangepord.

Mevrouw Kristine Hänsch, politierechter, tot slot, deel mee dat de rechters bij het uitspreken van de straf rekening houden met de financiële toestand van de betrokken persoon. De rechters beschikken over drie mogelijkheden: uitstel, opschorting op verzoek van de beklaagde, en de werkstraf, eveneens op verzoek.

l'importance des juges de proximité, qui doivent à son sens être maintenus car ils sont en contact directement avec la personne, ce qui leur permet justement d'évaluer la situation et d'adapter la peine en fonction de celle-ci.

IV. — DISCUSSION

Mme Miranda Van Eetvelde (N-VA) souligne le fait que son groupe est favorable à la proposition de loi. Elle précise néanmoins que cette proposition a été incluse dans un avant-projet de loi que prépare le secrétaire d'État à la Mobilité en matière de roulage. Elle demande par ailleurs si l'avis rendu par le gouvernement flamand sur la proposition de loi a été suivi.

M. Jef Van den Bergh (CD&V) confirme que la proposition est incluse dans un avant-projet de loi mais considère que cela n'empêche pas d'adopter cette proposition de loi dans la mesure où celle-ci n'est pas contradictoire avec cet avant-projet de loi. Il précise par ailleurs qu'il a en effet été tenu compte des avis des Régions.

Mme Isabelle Emmery (PS) soutient la proposition de loi et précise que, celle-ci étant antérieure à l'avant-projet de loi, rien n'empêche de l'adopter.

V. — VOTES

Les articles 1er et 2 sont adoptés successivement à l'unanimité sans modification.

L'ensemble de la proposition de loi est adoptée à l'unanimité sans modification.

Le rapporteur,

Isabelle
EMMERY

La présidente,

Sabien
LAHAYE-BATTHEU

Zij wijst op het belang van de eerstelijnsrechters, die volgens haar moeten worden behouden, aangezien zij in direct contact staan met de betrokken persoon, waardoor zij de situatie kunnen inschatten en de straf desnoods kunnen aanpassen.

IV. — BESPREKING

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA) onderstreept dat haar fractie het wetsvoorstel steunt. Zij wijst er niettemin op dat dit wetsvoorstel werd opgenomen in een voorontwerp van wet dat de staatssecretaris voor Mobiliteit voorbereidt in verband met verkeer. Voorts vraagt zij of het door de Vlaamse regering verstrekte advies over het wetsvoorstel in acht werd genomen.

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) bevestigt dat het wetsvoorstel is opgenomen in een voorontwerp van wet, maar is van mening dat dit wetsvoorstel hoe dan ook kan worden aangenomen, aangezien het niet in tegenspraak is met dat voorontwerp van wet. Bovendien bevestigt hij dat rekening werd gehouden met de adviezen van de gewesten.

Mevrouw Isabelle Emmery (PS) steunt het wetsvoorstel en geeft aan dat niets de aanneming ervan in de weg staat, aangezien het dateert van vóór het voorontwerp van wet.

V. — STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 worden ongewijzigd achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Het hele wetsvoorstel wordt ongewijzigd eenparig aangenomen.

De rapporteur,

Isabelle
EMMERY

De voorzitter,

Sabien
LAHAYE-BATTHEU